

به نام خدا

مدیر مدرسه

مولفان :

بهنام بیات مختاری

زهرا نیازی

معصومه امیدپناه

صدیقه رؤفی

اعظم اله کرم تاجدی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

عنوان و نام پدیدآور: مدیر مدرسه / مولفان بهنام بیات مختاری... [و دیگران].
مشخصات نشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۱۱۷ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۱۸۲-۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: مولفان بهنام بیات مختاری، زهرا نیازی، معصومه امیدپناه، صدیقه رئوفی، اعظم اله کرم تاجدی.
موضوع: مدرسه‌ها -- مدیریت و سازماندهی
School management and organization
آموزش و پرورش -- مدیریت
Education -- Management
شناسه افزوده: بیات مختاری، بهنام، ۱۳۸۰-
رده بندی کنگره: LB۲۸۰۵
رده بندی دیویی: ۳۷۱/۲
شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۸۸۵۸۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: مدیر مدرسه
مولفان: بهنام بیات مختاری - زهرا نیازی - معصومه امیدپناه
صدیقه رئوفی - اعظم اله کرم تاجدی
ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲
چاپ: زبرجد
قیمت: ۹۴۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب‌رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۱۸۲-۸
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

انتشارات ارسطو

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۵	مقدمه.....
۱۹	معلمان کارآمد
۲۰	معلم کارآمد به آموزش حرفه ای می پردازد.
۲۰	از فن آوری به نفع خود استفاده می کند.....
۲۱	می داند چگونه از فضای مدرسه استفاده کند.....
۲۱	به نوع تعاملی که می خواهد در کلاس ها خود ایجاد کند توجه می کند.....
۲۲	بر فعالیت هایی که مهارت ها زبانی را توسعه می دهند تأکید می کند.....
۲۲	همیشه برنامه جایگزین دارد.....
۲۲	دانش آموزان را تشویق می کند که نقاشی بکشند تا به خاطر بسپارند.....
۲۲	همیشه بازی ها تیمی بسیار جذابی در آستین دارد.....
۲۳	با دادن پاداش، انگیزه را افزایش می دهد.....
۲۳	دانش آموزان را به بحث کردن تشویق می کند.....
۲۳	مدیریت رفتار
۲۴	ضرورت مدیریت رفتار در کلاس
۲۴	مولفه مدیریت رفتار کلاس درس
۲۴	۱-کلاس درس با طراحی خوب
۲۴	۲-قوانین وضع شده
۲۵	۳-برنامه سازماندهی شده
۲۵	۴-تکنیک تدریس

- ۲۵..... مدیریت کلی رفتار در کلاس درس
- ۲۵..... *برای کلاس های خود آماده شوید.
- ۲۶..... *با ایجاد روابط شروع کنید.
- ۲۶..... * یک برنامه مدیریت رفتار برای کلاس درس خود داشته باشید.
- ۲۷..... *اختلالات یادگیری را به حداقل برسانید.
- ۲۷..... *دستورالعمل های ساده بدهید.
- ۲۸..... استراتژی های مدیریت رفتار در کلاس
- ۲۹..... *زمان محدود برای فعالیت ها
- ۳۰..... *از روش های نوآورانه تدریس استفاده کنید.
- ۳۴..... *در کلاس لذت ببرید.
- ۳۵..... * آموزش گروهی را در نظر بگیرید.
- ۳۵..... اصول مدیریت رفتار با دانش آموز
- ۳۵..... * برای بروز رفتارهای خوب برنامه ریزی کنید
- ۳۶..... مدیریت رفتار در برخورد با دانش آموزان بدرفتار
- ۳۶..... * رفتار دانش آموزان را مشاهده و یاد بگیرید.
- ۳۷..... *علت بد رفتاری را بیابید.
- ۳۸..... راهکار های مدیریت رفتار با دانش آموز در کلاس
- ۳۸..... روابط تان را با دانش آموزان تقویت کنید.
- ۳۸..... معلمان کارآمد
- ۳۹..... تنبیه
- ۳۹..... پاداش

- ۴۰..... جای دانش آموزان در کلاس
- ۴۰..... جای معلم در کلاس
- ۴۱..... شروع و پایان خوبی داشته باشید
- ۴۱..... برنامه انضباطی ده مرحله ای
- ۴۲..... ملاحظات مربوط به اخراج دانش آموز از کلاس
- ۴۴..... مهارت های مدیریت کلاس
- ۴۴..... ۱- برقراری ارتباط مؤثر و مثبت با دانش آموزان
- ۴۵..... ۲- مدیریت کلاس
- ۴۵..... تعاریف مدیریت
- ۴۵..... سازماندهی و مدیریت کلاس درس
- ۴۶..... راهکارهای موثر برنامه مدیریت کلاس
- ۴۶..... ۱ - به سیاست های مدرسه مراجعه کنید
- ۴۷..... ۲ - قوانین را تنظیم کنید
- ۴۸..... ۳ - بین دانش آموزان و معلمان حد و مرز تعیین کنید
- ۴۸..... ۴ - از ارتباطات کلامی و غیر کلامی استفاده کنید
- ۴۹..... ۵ - دانش آموزان خود را درک کنید
- ۴۹..... ۶ - روش های نوین تدریس
- ۴۹..... ۷ - پاداش و تنبیه
- ۵۱..... نکاتی برای یک برنامه مدیریت کلاس درس
- ۵۱..... شیوه های مدیریت کلاس
- ۵۲..... ۱- شیوه های نظارت بر کلاس از راه فعالیت های آموزشی

- ۲- برقراری انضباط یا نظارت بر رفتارهای اجتماعی در کلاس ۵۲
- راهبردهای مدیریت کلاس ۵۴
- ۱- قوانین ۵۵
- ۲- محیط یادگیری ۵۶
- ۳- اشتیاق دانش آموز ۵۸
- ۴- روابط بین دانش آموز و معلم ۵۹
- مهارت‌های ارتباط با دانش آموز ۶۰
- ۱- ایجاد روابط مثبت با دانش آموز ۶۱
- ۲- اجتناب از تنبیه شدید و مکرر ۶۱
- ۳- پرهیز از پیش داوری‌های غیر منصفانه ۶۱
- ۴- ابراز علاقه و توجه به دانش‌آموزان ۶۲
- ۵- ثبات داشتن و بخشنده بودن ۶۲
- ۶- داشتن انتظارهای بالا و ممکن ۶۲
- سبک‌های مدیریت در کلاس ۶۳
- ۱- سبک مدیریت مقتدرانه - استبدادی ۶۴
- ۲- سبک مدیریت اقتدار گرایانه - مشاوره‌ای ۶۵
- ۳- سبک مدیریت آزاد منشانه ۶۵
- ۴- سبک مدیریت بی تفاوت ۶۶
- نحوه ایجاد استراتژی‌های مدیریت کلاس درس ۶۷
- الف. استراتژی‌های سرگرم کننده مدیریت کلاس درس ۶۷
- ب- راهبردهای توجه در کلاس درس ۶۸

- ۷۱..... اشتباهات معلمان در مدیریت کلاس
- *عدم تعیین قوانین شفاف کلاسی، یکی از اشتباهات رایج در مدیریت کلاس..... ۷۱
- *نادیده گرفتن ارتباط بین نحوه تدریس معلم و رفتارهای دانش‌آموزان..... ۷۳
- *بی‌توجهی به دلایل رفتارهای نامناسب دانش‌آموزان..... ۷۳
- *تلاش بیش از حد برای استفاده از روش‌های مدیریتی ناکارآمد..... ۷۴
- * نداشتن برنامه مشخص برای زمان‌های تغییر و انتقال..... ۷۶
- *افراط و تفریط در نادیده گرفتن مشکلات رفتاری دانش‌آموزان..... ۷۷
- تدریس و بازی..... ۷۹
- تدریس مبتنی بر بازی..... ۷۹
- بازی در آموزش چه تاثیری بر روی یادگیری دانش‌آموزان دارد؟..... ۸۰
- بازی در آموزش..... ۸۰
- بازی و نقش آن در یادگیری..... ۸۰
- چرا گنجاندن بازی در کلاس مهم است؟..... ۸۱
- نقش معلم در یادگیری از طریق بازی..... ۸۲
- نقش معلم در بازی ها..... ۸۳
- مراحل کاربرد بازی در آموزش و پرورش..... ۸۳
- ۱- برنامه ریزی..... ۸۳
- ۲- ارائه..... ۸۴
- استفاده از بازی‌ها در فرآیند آموزش..... ۸۵
- یادگیری مبتنی بر بازی..... ۸۶
- جذابیت های بازی در تدریس..... ۸۶

- تکنیک های مهم در تدریس با بازی ۸۶
- مزایای یادگیری مبتنی بر بازی ۸۸
- ۴-امکان تفکر انتقادی و تصمیم گیری ۹۰
- ۵-امکان کار گروهی و مشارکتی ۹۰
- ۸- نیازهای ویژه ۹۱
- مزایای دیگر بازی عبارتند از: ۹۱
- تاثیر تدریس مبتنی بر بازی بر یادگیری ریاضی ۹۲
- رابطه بازی با یادگیری و رشد اجتماعی ۹۵
- نتیجه رابطه بازی با یادگیری و رشد اجتماعی شامل موارد زیر است: ۹۶
- روش های تدریس ۹۶
- تدریس ۹۷
- ویژگی های تدریس ۹۷
- روش تدریس ۹۸
- روش تدریس غیر فعال (سنتی) ۹۹
- روش تدریس فعال ۹۹
- تاریخچه روش های تدریس فعال ۱۰۲
- ضرورت به کارگیری روش های تدریس فعال ۱۰۲
- اهمیت و مزایای استفاده از روش های نوین تدریس ۱۰۴
- پرورش قوه تفکر و خلاقیت تنها با روشهای تدریس فعال و کاربردی ۱۰۵
- انواع روش های نوین تدریس ۱۰۶
- الف) روش های فعال تدریس ۱۰۶

- ۱۰۷..... مهره های اصلی روش آموزش ایفای نقش
- ۱۰۸..... مراحل اجرای روش تدریس ایفای نقش
- ۱۰۹..... مزایای روش تدریس ایفای نقش نسبت به سایر روش ها
- ۱۱۰..... آموزش بحث گروهی برای دوره ها و مطالب با ویژگی های زیر مناسب است:
- ۱۱۰..... مراحل آموزشی یا روش بحث گروهی:
- ۱- انتخاب موضوع بحث
- ۳- بیان هدف های آموزشی و محدوده زمانی
- ۴- ترتیب نشستن افراد در جلسه بحث گروهی
- ۵- هدایت جریان بحث:
- مزایا و معایب روش تدریس بحث گروهی
- روش تدریس حل مساله
- مزایای و معایب روش تدریس به همکلاسی
- ویژگی های کلاس همیاری
- گروه بندی دانش آموزان و تعداد افراد هر گروه
- مشخص کردن شرح وظایف دانش آموزان
- نقش معلم در ایجاد ساخت همیاری برای یادگیری
- مزایای استفاده از روش تدریس هم کلاسی
- روش تدریس گردش علمی
- مراحل روش گردش علمی
- ۱- تعیین موضوع و اهداف گردش علمی:
- ۲- تعیین محل گردش علمی

- ۴- سازمان دهی ۱۲۰
- اهداف گردش علمی ۱۲۱
- معیارهای موفقیت در گردش علمی ۱۲۱
۲. فعال بودن دانش‌آموزان ۱۲۱
۳. هیجان‌انگیز بودن ۱۲۱
۴. اقتصادی بودن ۱۲۲
- مزایا و معایب گردش علمی ۱۲۲
- معایب ۱۲۲
- روش تدریس آزمایشگاهی ۱۲۲
- مراحل اجرای روش تدریس آزمایشگاهی ۱۲۳
- مزایا و معایب روش آزمایشی ۱۲۵
- روش تدریس اکتشافی ۱۲۶
- بیان اصول و راه‌حل‌های مسئله ۱۲۷
- بیان اصول ۱۲۷
- بیان راه حل ۱۲۷
- یادگیری راهنمایی نشده ۱۲۷
- اصول روش اکتشافی در تدریس ۱۲۷
- مزایا و معایب روش تدریس اکتشافی ۱۲۹
- معایب ۱۳۰
- روش تدریس بارش مغزی ۱۳۰
- بارش مغزی بر دو اصل و چهار قاعده اساسی استوار است ۱۳۱

- قواعد اساسی تدریس به روش بارش مغزی ۱۳۱
- قاعده اول (انتقاد ممنوع ۱۳۱
- قاعده دوم (اظهار نظر آزاد و بی واسطه ۱۳۱
- قاعده سوم (تأکید بر کمیت ۱۳۲
- قاعده چهارم (تلفیق و بهبود پیشنهادهای ۱۳۲
- شرایط ایجاد گروه های دانش آموزی در روش تدریس بارش مغزی چیست؟ ۱۳۲
- بررسی مراحل اجرای الگوی تدریس به روش بارش مغزی ۱۳۳
- قوانین کار گروهی در روش بارش فکری ۱۳۴
- مزایا و معایب روش بارش مغزی ۱۳۵
- روش تدریس معکوس ۱۳۶
- هدف کلی روش معکوس ۱۳۷
- عناصر آموزش روش معکوس ۱۳۷
- ۱- محتوا: ۱۳۷
- ۲- ارتباط ۱۳۷
- مراحل اجرای تدریس به روش معکوس ۱۳۷
- مرحله ۱: کلیپ ها و ویدیوهای خود را آماده کنید ۱۳۸
- مرحله ۲: فیلم ها را ارسال کنید و از دانش آموزان بخواهید که آنها را مشاهده کنند ۱۳۸
- مرحله ۳: دانش آموزان خود را ارزیابی کنید ۱۳۸
- مرحله ۴: تمرین های کلاس درس را آغاز کنید ۱۳۹
- جایگاه معلم در روش معکوس ۱۳۹

- ۱۴۰..... نحوه ارزیابی عملکرد معلمان در روش معکوس
- ۱۴۰..... منابع و امکانات برای ایجاد یک کلاس معکوس
- ۱۴۱..... مزایا و معایب روش تدریس معکوس
- ۱۴۳..... استفاده از پرینتر سه بعدی در تدریس
- ۱۴۳..... چرا باید از پرینتر سه بعدی در آموزش مدارس استفاده کنیم؟
- ۱۴۴..... مزیت عمده پرینتر سه بعدی در آموزش و پرورش
- ۱۴۴..... *ایجاد هیجان:
- ۱۴۴..... *برنامه درسی را تکمیل می کند
- ۱۴۵..... *مهارت های حل مسئله را ارتقا می بخشد
- ۱۴۷..... یادگیری شخصی سازی شده چند ویژگی مهم دارد:
- ۱۴۸..... هدف از یادگیری شخصی سازی شده چیست؟
- ۱۴۸..... یادگیری شخصی سازی شده در کلاس درس چگونه است؟
- ۱۴۸..... مزایای یادگیری شخصی سازی شده چیست؟
- *به دانش آموزان اجازه می دهد تا تسلط بیشتری بر مباحث درسی داشته باشند.
- ۱۴۹.....
- ۱۴۹..... *منجر به بهبود بازخورد دانش آموزان می شود.
- ۱۵۰..... *باعث تقویت همکاری می شود.
- ۱۵۰..... روش های تدریس پرورش خلاقیت
- ۱۵۱..... روش بدیعه پردازی
- ۱۵۲..... پایه های روش بدیعه پردازی
- ۱۵۲..... مراحل اجرای روش تدریس بدیعه پردازی

- ۱- توصیف شرایط موجود ۱۵۲
- ۲- قیاس مستقیم: ۱۵۳
- ۳- قیاس شخصی: ۱۵۳
۴. قیاس تعارض فشرده ۱۵۳
۵. قیاس مجدد مستقیم و شخصی ۱۵۳
- مزایا و معایب روش بدیعه پردازی ۱۵۳
- راهبردهای آموزشی برای ایجاد کلاس خلاق ۱۵۵
- ۱- برنامه یادگیری همگن و متجانس ۱۵۵
- ۲- دسته بندی های گروهی ۱۵۵
- ۳- استفاده از برنامه های درسی غنی سازی شده ۱۵۵
- ۴- برنامه درسی مبتنی بر حل مسئله: ۱۵۷
- تسهیل گر یادگیری کیست؟ ۱۵۷
- چگونه یک معلم تسهیل گر باشیم؟ ۱۵۸
- نقش معلم در تسهیل یادگیری چیست؟ ۱۵۸
- دستورالعمل هایی برای تسهیل یادگیری ۱۶۰
- روش های عملی برای تسهیل یادگیری در کلاس درس ۱۶۰
- یک محیط مثبت ایجاد کنید ۱۶۱
- پشتیبانی و راهنمایی کنید ۱۶۱
- مشارکت را تشویق کنید ۱۶۱
- ارتباط مثبتی با دانش آموزان داشته باشید ۱۶۱
- انتظارات خود را واضح بیان کنید ۱۶۲

- تفکر انتقادی را تشویق کنید. ۱۶۲
- بازخورد ارائه دهید. ۱۶۲
- از فناوری استفاده کنید. ۱۶۲
- از فعالیت‌های گروهی استفاده کنید. ۱۶۳
- از بازی‌های تعاملی استفاده کنید. ۱۶۳
- از تکنیک‌های حل مسئله استفاده کنید. ۱۶۳
- از تکنیک‌های تنظیم سرعت آموزش استفاده کنید. ۱۶۳
- به دانش‌آموزان خود اعتماد کنید. ۱۶۴
- منابع مفید معرفی کنید. ۱۶۴
- انعطاف‌پذیر باشید. ۱۶۴
- دانش‌آموزان را تشویق کنید که با جسارت، چیزهای جدید را امتحان کنند. ۱۶۵
- دانش‌آموزان خود را بشناسید. ۱۶۵
- تقویت مثبت ایجاد کنید. ۱۶۵
- مزایای تسهیل‌یادگیری در کلاس درس چیست؟ ۱۶۵

مقدمه

تدریس به عنوان یکی از حرفه‌های اثرگذار همواره بستر مهمی برای بروز و ظهور خلاقیت حرفه‌ای و فردی معلمان، دبیران و مدرسان علاقمند و باانگیزه بوده و هست. بی تردید خلاقیت در تدریس بویژه در شرایطی که امکانات و ابزارهای مناسب آموزشی در دسترس نیست و معلمان در انجام تکالیف حرفه‌ای خود با کمبودها و محدودیتهای در منابع مورد نیاز خود، دست به گریبانند، می‌تواند به منزله یک پیشران بسیار اثرگذار در نیل به اهداف آموزشی و یادگیری عمل نماید. از طرف دیگر همانگونه که در همه حوزه‌های شغلی داشتن مهارت خلاقیت و خلاق بودن در انجام وظایف حرفه‌ای در کنار سایر صلاحیت‌ها و شایستگی‌های کلیدی، در قرن بیست و یکم به منزله یک عامل مهم در موفقیت تلقی می‌گردد. مع الوصف بحث در مورد خلاقیت در معلمان با استعداد، انواع مختلف خلاقیت، تکنیک‌هایی را که خلاقیت در دانش‌آموزان را تقویت می‌کند، نقش برنامه‌ریزی در تدریس خلاق و خلاقیت فی‌البداهه در طول فرایند تدریس را مورد توجه قرار می‌دهد. به باور اسکات، نوآوری و خلاقیت از جمله شایستگی‌های بسیار مهم در جامعه مبتنی بر دانایی است. با این وصف، سؤال اساسی این است که آیا معلمان ما از شجاعت کافی برای نادیده گرفتن سیکل روتین آموزش برخوردارند و می‌توانند دانش‌آموزان را تأمل و تفکر عمیقتر و خلاقه نسبت به مسائل جهت دهند یا خیر؟ بی تردید در شرایط نوین اقتصادی، نوآوری در پرتو تلاش هم‌افزایانه تیمهای پیشرو از نیروهای خلاق حاصل می‌گردد. به هر حال خلاقیت پدیده‌ای عمیقاً اجتماعی است و عمده‌ترین ایده‌های خلاقه از طریق حلقه‌های خلاقه و مبتنی بر همکاری پدید می‌آید. با این حال تعداد کمی از مدارس هستند که به دانش‌آموزان یاد می‌دهند تا به خلق ایده و دانش بپردازند. مک لولین و لی اعتقاد دارند که هدف غایی آموزش و یادگیری برانگیختن

پتانسیلهای یادگیرندگان برای خلق و تولید ایده‌ها، مفاهیم و دانش است. برای نیل به این مقصود لازم است معلمان مجموعه تجارب یادگیری معنی‌داری را تدارک ببینند که از طریق آنها خلاقیت دانش‌آموزان شکوفا گردد. در این میان معلمان می‌توانند با تشویق، شناسایی و تقویت خلاقیت یادگیرندگان، نقش مهمی ایفاء نمایند. بنابراین علیرغم وجود انتقاداتی که بر نقش و کارکرد منفی مدارس و مربیان در کاهش قدرت خلاقیت دانش‌آموزان وجود دارد. اما هنوز از نظر بسیاری از صاحب‌نظران تعلیم و تربیت تدریس خلاق و بکارگیری روش‌های آموزش نوین و مبتنی بر تفکر خلاق از ضروریات و از اساسی‌ترین ملزومات نظام‌های آموزشی هر کشوری محسوب می‌شود. به هر حال امروزه کسی در ضرورت و اهمیت خلاقیت داشتن و خلاق بودن در فرایند آماده ساختن دانش‌آموزان برای ورود اثربخش به جامعه ای با محوریت دانش، فناوری و نوآوری تردیدی ندارد. اهمیت خلاقیت در آموزش و پرورش آنقدر بالا است که همانند سواد از آن می‌توان به عنوان یک مهارت اساسی زندگی یادکرد که نسل‌های آینده ما را برای بقا و رشد در قرن ۲۱ مهیا می‌سازد. برای نیل به این منظور در طراحی‌های آموزشی معلمان می‌بایست دچار تحول گردد طوری که عنصر خلاقیت هم در معلمان و هم در دانش‌آموزان رشد نماید. از نظر جان‌برجی مهمترین موضوع سیستم آموزشی امروز، استفاده از خلاقیت است. به همین سبب رشد خلاقیت در افراد می‌بایست از زمان تولد آنها مورد حمایت قرار گیرد. معلمان خلاق کسانی هستند که هم از ویژگی‌های شخصیتی خلاق برخوردارند و هم در فرایندهای تفکر خلاق تبحر دارند که آن برای طراحی راهبردهای آموزشی برای افزایش یادگیری و ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان بهره می‌گیرند. این‌ها افرادی هستند که فراتر از مرزهای تعیین شده حرکت کرده و بسیار ریسک‌پذیرند و خطرات را به جان می‌خرند. معلمان خلاق هم در فرایند برنامه ریزی و هم در تدریس خود به روابط بالقوه روانی بین تخیل و تجربه شخصی / حرفه ای تأکید می‌کنند و ارزش زیادی برای کنجکاوی و ریسک‌پذیری، مالکیت و استقلال و توسعه ایده‌های تخیلی و غیر معمول در خود و در دانش‌آمورانشان قائل هستند یک معلم خلاق از روش‌های تخیلی برای جالب، جذاب، هیجان‌انگیز و موثرتر ساختن یادگیری

استفاده خواهند کرد. همچنین ارتباط گرم و صمیمی همراه با درک و فهم در مقابل ارتباط سرد و بی‌توجهی و بدفهمی، فعالیت‌های سازماندهی‌شده در مقابل بی‌برنامگی و برانگیختن و فعالیت تخیلی در مقابل افسردگی و عادی بودن را از نشانه‌های تدریس مؤثر و خلاق می‌باشد بنابراین تدریس بدون تعامل و ارتباط، اثربخش نخواهد بود. شاید به همین دلیل است که تعامل به عنوان یکی از مهمترین ویژگی‌های آموزش، مهارت-آموزی و به طور کلی یادگیری مورد توجه قرار گرفته است. بنابراین تدریس تعاملی، یک تجربه و اقدام پداگوژیکی بسیار مهم در فرایند تدریس است. بی‌تردید فراهم کردن امکان بهره‌برداری گسترده‌تر از دستاوردهای آموزشی و رویه‌های خلاقانه معلمان و ایجاد بستر مناسب برای انتقال و تعمیم یادگیری ارزنده آنان به دانش‌آموزان، نیازمند شناسایی علل و عوامل و زمینه‌های مؤثر بر خلاقیت تدریس معلمان خلاق است. از جمله عواملی که می‌تواند بر تدریس معلم و کارایی او تاثیر بگذارد عبارتند از:

۱- مدیریت رفتار با دانش‌آموزان .

۲- مدیریت کلاس.

۳- استفاده از بازی در تدریس.

۴- به‌کارگیری روش‌های تدریس نوین.

که در ادامه هر یک را توضیح خواهیم داد.

معلمان کارآمد

آموزش در دوران کودکی دروازه ای برای ورود دانش آموزان به دنیای بی پایان علم است. بنابراین، برنامه ریزی زیادی از سوی معلمان لازم است تا فضای کلاس برای دانش آموز قابل پذیرش باشد. دانش آموزان علاقه دارند که در فضای کلاس به آن ها اجازه یادگیری و سرگرمی داده شود. قطعاً یک معلم کارآمد با روش تدریسی جذاب برای دانش آموزان بسیار دوست داشتنی تر از یک معلم با شیوه های سنتی است. یک چالش همیشگی برای معلمان این است که بتوانند دروس را به گونه ای تدریس کنند که توجه و مشارکت دانش آموزان را در طول سال تحصیلی حفظ کند. معلم توانا از امکانات موجود حداکثر بهره برداری را می نماید. آموزش دانش آموزان باید به جای تقویت حافظه در جهت ایجاد تفکری مولد و خلاق باشد. آن گونه که برخی افراد فکری کنند، معلم بودن کار آسانی نیست زیرا معلم با انسان در ارتباط است نه با شیء.

بنابراین اگر معلم بخواهد ارزش های انسانی را به دانش آموزان بیاموزد خود باید این ارزش ها را دارا باشد، پس برای پرورش دانش آموز خلاق باید ابتدا به فکر پرورش معلم کارآمد خلاق بود. معلم باید رفتاری مثبت، خلاق و مناسب در برخورد با دانش آموز داشته باشد و بین عقاید و اندیشه های جدید ارتباط به وجود آورد. یک معلم خوب می تواند یک روانشناس خوب هم باشد. او برای شناخت نیازهای دانش آموزان باید از توانایی ها، علائق و نقاط قوت و ضعف یکایک آنان آگاه باشد. معلم برای خلاق بودن در تدریس و داشتن کلاسی خلاق، قبل از هر چیز باید هدف داشته باشد. این هدف شامل داشتن تعهد به کار در محدوده فعالیت های خلاقیت است. لذا معلم باید به فرصت هایی که در این زمینه به وجود می آید بهای بسیاری بدهد و همواره الگویی برای دانش آموزان باشد. یک معلم برای آموزش خلاقیت باید از هر جهت آگاهی داشته باشد و پذیرای

احساسات و تجارب دیگران باشد. بایداطلاعات جدید و ارتباط مفاهیم را دریابد و درجهت پیشبرد سطح علمی و آموزشی خود مرتب کمک و تشویق شود و پیوسته به دنبال حل مسائل برآید. معلم باید بیاموزد که مشاهده گر خوبی باشد و هر مشاهده ای برای او ایجاد سؤال کند.

معلم کارآمد قادر است بین حقایق و آنچه خودش مشاهده می کند فرق بگذارد و درنتیجه دریابد که مشکلات احتیاج به راه حل دارند.و با آگاهی، فرایند آموزشی را پیش برد و با توجه به مراحل آن، دستاوردهای هرمرحله و ابتکار عمل خود را بسنجد.

همچنین معلم نباید پیشنهادها و فکرهای جدید دانش آموزان را مورد انتقاد یا داوری عجولانه قرار دهد تا دانش آموزان بتوانند به راحتی عقاید و نظریات علمی خود را ابراز نمایند. عصبانیت و نگرانی در مقابل پاسخ بی ربط دانش آموزان بی مورد است این کار باعث ازبین رفتن استعداد های نهانی آنان می شود.

برخی از ویژگی های معلم کارآمد که خلاقیت او منجر به بازدهی بیش تر کلاس و تدریس او می انجامد :

معلم کارآمد به آموزش حرفه ای می پردازد.

یک معلم خلاق که به آموزش دروس می پردازد باید دائماً دانش جدید کسب کند. برای این کار، دوره های آموزشی در آموزش و پرورش و موسسات فعال در این زمینه می تواند رویکرد ها جدید و فرآیند ها مدرن تر را برای آموزش در دوران کودکی به شما نشان دهد. برای داشتن تدریس حرفه ای و موثر، همیشه در حال مطالعه باشید.

از فن آوری به نفع خود استفاده می کند.

تخته سیاه و گچ به تنهایی فرمول ایده آلی برای انتقال دانش نیستند. برای فرار از این مدل اعتیاد آور، توصیه می شود از منابع چند رسانه ای استفاده کنید. همیشه می توانید